

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ' (ΕΣΑΜΗΝ Β')

Σάββατο Ἀθήνα, 3 Ὀκτωβρίου 1920

ΑΡΙΘ. 704 ΦΥΛ. 14

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΡΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ἀπὸ τὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου: Σφουγγαράδες. — Πάρος. — Τρεχαντήρι
ΑΘ Γ. ΚΥΡΙΝΖΗΣ: Καινούρια τραγούδια.
ΚΕΝΥΕ ΣΟΝΤΕΜΠΡΟΔΙΝΕ: Ὁ ποιητὴς Ρήγας Γκόλφης
Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ: Γλωσσολογικά: Ἀλί!
ΜΙΧ. ΘΕΡΒΑΝΤΗΣ — Κ. ΚΑΡΘΗΙΟΣ: Δὸν Κιζώτης (συνέχεια).
Ο ΝΟΥΜΑΣ: Φαινόμενα καὶ πράγματα.

Ι. ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ἐγὼ (μὲ γράμμα τοῦ Κωστή Παλαμά).
ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟΣ: Τὸ τραγουδάκι τῆς ἀγάπης μου.
ΔΕΥΡΑΣ: Χωριατοπούλα.
ΣΗΡΗΜΕΣΙΑ: Τὸ Ταξίδι.
ΠΑΡΟΣ ΠΑΡΗΣ: Ἐνα μεγάλο μῖσος.
ΑΠΟ ΒΑΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΑΟΜΑΔΑ: Ἡ Κοινὴ γνώμη Μουσική. — Χωρὶς γραμματόσημο.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ: Ο "ΙΔΑΣ",

ΑΠΟ ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΦΟΥΓΓΑΡΑΔΕΣ

Σ' ἓνα καφενεῖο, στὴν ἄκρια τῆς θάλασσης, μαζεμένοι πέντε - ἕξη Καλύμνιοι σφουγγαράδες. Πίνουνε τσιπουριά. Μελαψοί, χτυπημένοι ἀπ' τὴν ἄλμη, μὲ τὸ δέσμα τσιτωμένο στὸ πρόσωπο σὰν ὅπως σὲ νταούλι χορευτικό. Μιλᾶνε μὲ κομμένες φράσεις συνοδευμένες μ' ἀράθινες χειρονομίες. Σὲ τραπέζι, πὺ καὶ, γέρο - θαλασινὸς τοῦ νησιοῦ, μὲ γυμνὰ τὰ πόδια καὶ μὲ κοῦκο σκωϊσέξικο στὸ κεφάλι. Παρακολουθεῖ τὴν κουβέντα τοὺς φουμάροντας ναργιλέ.

— Δύσκολοι οἱ καιροί, ἔ παιδιά! Ψωμί τὸ νησί δὲν ἔχει κ' ἡ θάλασσα ἤλκισε μὲ τὸν καιρό.

— Ναί. Τί νὰ γίνει!...

Καὶ πάλι γυρνᾶνε οἱ Καλύμνιοι σφουγγαράδες στὴ δικιά τους κουβέντα:

— Δὲν εἶναι νὰ πάμε στὸν Καβομαλιᾶ πάλε. Σφουγγάρι δὲν ἔχει. Σάπιο τὸ περισσότερο καὶ ποὺ νὰ τὸ βρεῖς μὲ τὸ γυαλί.

— Ἐγὼ λέω πὼς μᾶς τσάκισε τὸ κλείσιμο. Ἀδούλευτο χρόνια. Τί δὲς!

— Καὶ βέβαια. Ὅσο εἶτανε μαζεμένο σὲ τρύπα κρατήθηκε. Μὰ τ' ἄλλο ποῦναι ἀπλωμένο στὸν κάρπο, τὸ σάρωσε τὸ ρέμα καὶ πάε νὰ τὸ βρεῖς.

— Φούρκα νὰ βάλουμε κάλλιο, παρὰ ἐκεῖ κάτω...

Σταματᾶνε γιὰ λίγο. Πίνουνε τσιπουριά.

— Σκάφη πὲς τὸ καὶ καὶ τὸ κῦμα βουνό καὶ τὸ Τούνεζι ἀλλάργα. Μηχανὴ ποὺ νὰ βρεθεῖ! Λίγο τὸ ψωμί, μετρημένα τὰ λεφτά. Καὶ τὸ γυαλί νὰ ψάχνει ὄρες τὸ θυτὸ καὶ σάπιο τὸ πρᾶμα. Καὶ νὰ βουτᾶς καὶ δέκα καὶ τριάντα καὶ σαράντα ὀργιές!...

Καὶ πάλι σταματᾶνε τὸ λόγο.

— Φέρε τσιπουριά, ἔ παιδί... .

Καὶ πίνουνε ἀράδα τὸ σπέρτο.

Ἐξὼ μανιάζει τὸ κῦμα. Ὁ γέρος ἀνασκαλίζει τὴ φωτιά καὶ τραβάει τὶς στερνὲς τοῦ ναργιλέ του.

ΠΑΡΟΣ

Βασίλεμα. Ἀγνάντιά μου ἀλκοδόφεται ὁ οὐρανὸς κ' ἡ πορφυρένια δύση στρώνει τὸ Αἶγαίο μὲ κόκκινα ματωμένα τριαντάφυλλα. Ἡ Σίφνο χάνεται, μέσ στὴ λάβα τοῦ ἀπόκοσμου βουλκάνου. Τὴν ἔντυσε ξανὰ ὁ ξεγελαστής μὲ τὰ μαγνάδια τῆς βασιλικιάς του πορφύρας.

Στὸ πεζουλάκι τῆς Ἀγίας Ἀννας καθισμένος, ἀκούω τὰ γέλια τῆς κοσμικῆς πὺ πέρα ζωῆς, μ' ἄλλα γέλια ρυθμικά μου ταράζουν τὴ σκέψη. Νᾶμιουν τάχα ἓνα πέτρομα κ' ἐγὼ καταμεσίς τοῦ πελάγου; Νὰ μὲ δέρνει πότε τὸ κῦμα, καὶ πότε νὰ μὲ χαϊδεύει ἓνα τέτοιο βασίλεμα!

Οἱ μῦλοι γυρνοῦν μὲ τ' ἀπόγιο κ' οἱ περήφανες φτεροῦγες φαντάζουν σὰν ἄσπρες σὲ κύκλο παντιέρες ποὺ χαιρετᾶνε τὸ Ρήγα τὸν ἥλιο. Ἡ αὐστηρὴ μεγαλοπρέπεια τῆς «Ἐκατονταπυλιανῆς» ὀρθώνει τ' ἀρχοντικό ἀνάστημά της σὲ τελευταία ἐνατένιση πρὸς τὸ Φῶς.

Μιὰ λατέρνα στέλνει ὡς ἐδῶ κάποιον θαλατωμένο τραγοῦδι Ἀνατολίτικο, — κ' ἡ καρδιά μου ραγίζει.

Ὁ ἀφέντης ὁ ἥλιος ἔγειρε πὰ στὴν ἀγκαλιά τῆς ἀστροφώτης νύχτας. Στὸ λιμάνι παιζογελάει σὰ ματιά τὸ φωσάκι τοῦ αὐτόματου φάρου.

Δείχνει τὸν καλὸ δρόμο πρὸς τὸ Φῶς, καὶ μακριάθε, ἀπ' τὶς ξέρες. —